

Stadsledningskontoret
Christina Schyberg
Epost: christina.schyberg@vasteras.se

Klimat- och näringslivsdepartementet

Remissvar - Naturvårdsverkets delredovisning av uppdraget att se över vilka arter som bör vara nationellt fridlysta.

Västerås stad har fått möjlighet att inkomma med synpunkter på Naturvårdsverkets förslag på lista på nationellt fridlysta arter. Listan är en anpassning till de förändringar i artskyddsförordningen som föreslås i promemorian *"Skyddet genom nationell fridlysning anpassas till arternas skyddsbehov och andra angelägna intressen"*.

Identifiering av konsekvenser:

- Förslaget innebär att den pedagogiska funktionen av fridlysning som verktyg för naturvårdsarbete minskar.
- Förslaget kan komma att ge kommunen och andra aktörer som inte har undantag enligt §9a ett större ansvar för hotade arter.
- Att skyddet för vissa hävdgynnade arter försvinner riskerar att leda till minskning av lokala populationer.
- Exploatering kan bli svårare då sådan verksamhet inte har generellt undantag enligt §9a.

Utveckling av synpunkter:

Västerås stad har i tidigare yttrande (vårt dnr KS 2025/00867- 1.7.1) [Remissvar på promemorian "Skyddet genom nationell fridlysning anpassas till arternas skyddsbehov och andra angelägna intressen" KN2025/01529](#) ställt sig positiv till att en revidering görs av den nationella fridlysningen. Vi hade dock svårt att i det läget bedöma hur de föreslagna förändringarna skulle påverka våra verksamheter innan listan med fridlysta arter i olika skyddskategorier hade färdigställts. Utifrån kunskapen om vilka arter som tagits med i listan och vilka skyddskategorier de bedömts vara i behov av har vi gjort en kompletterande bedömning av vilka effekter detta kan ge upphov till för staden.

De nya fridlysningsreglerna kommer bli svåra att förklara för allmänheten och näringslivet. Två exempel är de förändringar som gjorts för orkidéer och fladdermöss. Hela orkidésläktet var tidigare fridlyst vilket var enkelt att hålla reda på. Nu hamnar vissa orkidéer under nationell fridlysning medan andra omfattas av regleringar utifrån EUs art- och habitatdirektiv. Samtliga fladdermöss plockas också bort från den nationella fridlysningen eftersom de också omfattas av art- och habitatdirektivet.

Utifrån att ett generellt undantag för jord- och skogsbruk föreslås för många av de fridlysta arterna kan bevarandestatusen för dessa arter försämrats då deras livsmiljöer kan utsättas för negativ påverkan. Ett tyngre ansvar för artens

bevarande kan då komma att vila på andra verksamheter som inte har undantag, däribland kommunernas skötsel av allmän plats.

Även exploatering kan bli svårare då ett tyngre ansvar för att upprätthålla gynnsam bevarandestatus kommer åläggas de sektorer som inte omfattas av det generella undantaget i §9a vilket kan försvåra samhällsbyggnadsprocessen.

Hävdberoende arter skulle enligt Naturvårdsverkets uppdrag inte vara fridlysta eftersom de enligt promemorian skyddas bättre på andra sätt. Detta kan få negativa konsekvenser för den lokala populationen av t.ex. backsippa som kan vara kvarstående mycket länge i gynnsamma lägen trots att hävden upphört.